

FIZISKĀS PERSONAS ATBRĪVOŠANAS NO PARĀDSAISTĪBĀM LIKUMS

Iespēju atbrīvot no parādsaistībām varēs izmantot no 2022. gada 1. janvāra

KAS VAR TIKT ATBRĪVOTS NO PARĀDSAISTĪBĀM?

FIZISKA PERSONA

Ja vienlaikus pastāv šādi nosacījumi:

- fiziskā persona atbilst vienai no šādām pazīmēm:
 - » tā pēdējos 12 mēnešus ir bijusi Latvijas Republikas **nodokļu maksātājs**;
 - » tai pēdējos 12 mēnešus ir bijusi **deklarētā dzīvesvieta Latvijas Republikā**, un tā saņēmusi sociālos maksājumus no Latvijas valsts vai pašvaldības budžeta līdzekļiem (piemēram, pensija, pabalsts, atlīdzība saistībā ar nelaimes gadījumiem darbvietā un arodslimību);
- pieteikuma iesniegšanas dienā fiziskās personas **vidējie ienākumi mēnesī** pēdējo 12 mēnešu laikā, neskaitot līdzekļus par katru apgādībā esošo bērnu valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērā, **nesasniedz valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēru**;
- fiziskajai personai **nav kreditoru**, kuru prasījuma tiesības pret attiecīgo fizisko personu ir nodrošinātas ar komercķīli, zemesgrāmatā vai kuģu reģistrā reģistrētu hipotēku uz attiecīgās fiziskās personas vai trešās personas mantu;
- fiziskajai personai **nav mantas ārpus Latvijas Republikas**;
- fiziskajai personai pēdējo 12 mēnešu laikā pirms pieteikuma iesniegšanas vismaz trīs mēnešus ir bijis **trūcīgā vai maznodrošinātā mājāsaimniecībā esošās personas statuss**.

CITI IEROBEŽOJUMI

Atbrīvošana no parādsaistībām NAV piemērojama:

- Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra vestajos reģistros reģistrētam subjektam vai Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu maksātāju reģistrā kā saimnieciskās darbības veicējam reģistrētai personai, kurai ir sociālās apdrošināšanas maksājumu saistības pret nodarbinātajām personām;
- personai, kura jau ir tikusi atbrīvota no parādsaistībām šajā likumā noteiktajā kārtībā;
- personai, kuras atbrīvošana no parādsaistībām ir atcelta saskaņā ar Fiziskās personas atbrīvošanas no parādsaistībām likuma 22. pantu;
- personai, uz kuru attiecināmi Maksātne spējas likuma 130. pantā noteiktie ierobežojumi;
- personai, kura negodprātīgi izmanto Fiziskās personas atbrīvošanas no parādsaistībām likumā noteiktās tiesības.

Atbrīvošanu neattiecinā uz šādām parādsaistībām:

- kuras radušās, noslēdzot patērētāja kredītēšanas līgumu, saskaņā ar kuru kredīta devēja glabāšanā kā nodrošinājums nodota kāda lieta un parādnieka atbildība ir ierobežota tikai ar ieķīlāto lietu;
- kuras radušās pēdējo triju mēnešu laikā pirms pieteikuma iesniegšanas;
- kuru segšanai novirzīti līdzekļi mazāk nekā 20 procentu apmērā no attiecīgo parādsaistību sākotnējā apmēra neatkarīgi no tā, vai tie novirzīti procentu maksājumu vai pamatparāda segšanai.

PARĀDSAISTĪBAS

Ja pastāv vienlaikus visas šīs pazīmes:

- parādniekam nav iespēju nokārtot parādsaistības, kurām iestājies izpildes pienākums;
- visu parādsaistību pamatparāda un blakus saistību kopējais apmērs pārsniedz vienas valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēru, bet nepārsniedz 5000 euro;
- parādsaistības ir radušās no patērētāja kredītēšanas līguma Patērētāju tiesību aizsardzības likuma izpratnē, kas noslēgts ar kredīta devēju, kas ir tiesīgs patērētājam sniegt kredītēšanas pakalpojumus Latvijas Republikā.

KĀ NOTIEK PERSONAS ATBRĪVOŠANA NO PARĀDSAISTĪBĀM?

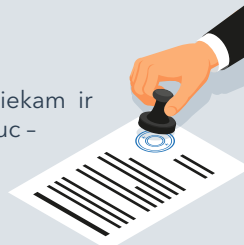
Kas jādara, lai no parāda atbrīvotu?

- Fiziskā persona aizpilda veidlapu. Veidlapa būs pieejama Fiziskās personas atbrīvošanas no parādsaistībām likuma pielikumā.
- Ar veidlapu vēršas pie zvērināta notāra (tajā apgabaltiesas darbības teritorijā, kur ir parādnieka deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, - dzīvesvietas).

Kas notiek pēc pieteikuma iesniegšanas?

- Jaunas saistības uzņemties nedrīkst un jāturpina pildīt tās, kuras nav iekļautas pieteikumā.
- Zvērināts notārs pārbauda, vai pieteikumu ir pamats apliecināt.
- Ja pieteikums ir apliecināts, parādniekam ir 14 dienas tā atsaukšanai. Ja neatsauc - pieteikums ir pieņemts un vairs nav atsaucams.

Kādi var būt lēmumi par parādsaistību dzēšanu?

- Atbrīvo no parādsaistībām ar notariālo aktu - ja parādnieks ir pildījis savus pienākumus (apguvis finanšu pratības kursus un turpinājis pildīt saistības, kas nav iekļautas pieteikumā), nav palikuši kreditoru iebildumi un nav citi šķēršļi (piemēram, pieteikums ir iesniegts negodprātīgi).
- Parādnieku neatbrīvo no parādsaistībām - ja nav pildīti pienākumi vai ir citi šķēršļi.

Kas notiek pēc pieteikuma pieņemšanas?

- Lēmumu par parādnieka atbrīvošanu no parādsaistībām pieņem zvērināts notārs.
- Parādniekam 6 mēnešu laikā jāapgūst Nodarbinātības valsts aģentūras organizētie finanšu pratības kursi.
- Tiek izskatīti kreditoru iebildumi, ja tādi ir saņemti.

Kas jādara un jāievēro, kad pieņemts lēmums par atbrīvošanu no parādsaistībām?

- Sākas divu gadu "monitoringa periods", kuru laikā fiziskai personai ir pienākums:
 - › turpināt segt parādsaistības, no kurām parādnieks nav atbrīvots;
 - › trīs mēnešu laikā jāapmeklē konsultāciju sociālajā dienestā;
 - › ja nestrādā vai neievieš saimniecisko darbību un, ja objektīvi iespējams - nekavējoties uzsāk darba tiesiskās attiecības vai saimniecisko darbību, vai arī reģistrējas Nodarbinātības valsts aģentūrā (pienākums neattiecas uz pensijas vecumu sasniegušām personām).
- Trīs gadus aizliegts piemērot fiziskās personas maksātnespējas procesu;
- Aizliegts uzņemties no patērētāja kreditēšanas līguma izrietošas saistības un kredīta devējiem aizliegts nodibināt šādas saistības ar attiecīgo fizisko personu;
- Ja fiziskā persona neievēro pienākumus un ierobežojumus vai secināts, ka pieteikumā sniegtas nepatiesas ziņas - atbrīvošanu var atcelt.
- Ja pieņemts lēmums atbrīvot no parādsaistībām, tajā skaitā, ja atbrīvošana ir tikusi atcelta, jaunu atbrīvošanu no parādsaistībām vairs nevar lūgt.

Ja saņemts atbrīvojums no parādsaistībām, tad atbrīvošanu no parādsaistībām var izmantot tikai VIENU reizi un fiziskās personas maksātnespējas procesu - pēc 3 gadiem.

